

O Zbrodni Katyńskiej w Izbie Pamięci

W środę 2 kwietnia w Izbie Pamięci Ziemi Żelechowskiej zorganizowana została prelekcja połączona z filmem i wystawą z okazji przypadającej w bieżącym roku 85. Rocznicy Zbrodni Katyńskiej.

Referat pt. „Ofiary Zbrodni Katyńskiej związane z Ziemią Żelechowską” wygłosił Michał Sztelmach – dyrektor MGOK w Żelechowie, autor strony Dawny Żelechów. Podczas prelekcji zaprezentowane zostały sylwetki dziesięciu osób, które zostały zamordowane wiosną 1940 r. przez NKWD. Dwie z nich urodziły się w Żelechowie, cztery pełniły służbę w miejscowym Posterunku Policji Państwowej, trzy kolejne osiedliły się w Żelechowie i mieszkały tutaj z rodzinami, jedna była związana z miejscowością Kalinów. Spośród tych dziesięciu osób trzy pochowane są w Katyniu, dwie w Charkowie i pięć w Miednoje. W Katyniu spoczywają jeńcy obozu w Kozielsku – Michał Andrzejewski, Ryszard Wierzbicki i Władysław Deszczka. W Charkowie pochowani są jeńcy obozu w Starobielsku – Antoni Mazurek i Bolesław Silicz. W Miednoje spoczywają jeńcy obozu w Ostaszkowie zamordowani przez NKWD w Kalininie (obecnie Twer) – Ludwik Szałajko, Adam Brzostowski, Andrzej Kalinowski, Aleksander Kondratowicz i Franciszek Możdżeń. Prelekcja przygotowana została w oparciu o Księgi Cmentarne Polskich Cmentarzy Wojennych, opracowania dotyczące tej tematyki oraz na podstawie informacji uzyskanych od rodzin zamordowanych.

Drugim punktem spotkania był film autorstwa Oliwii Witek – uczniicy kl. VIII Publicznej Szkoły Podstawowej nr 2 w Rykach pt. „Życie w cieniu Katynia – Historia o pannie z miasta i chłopcu ze wsi”. Film dotyczy postaci zamordowanego przez NKWD w Katyniu Władysława Deszczki – kartografa, doktora geografii, który urodził się w Ostrożeniu i przez pewien czas mieszkał z rodzicami w Kalinowie koło Żelechowa. Władysław Deszczka był bliskim kuzynem prapradziadka Oliwii. Praca miała na celu ukazanie wpływu Zbrodni Katyńskiej na życie żon, matek, córek i

wnuczek, a także ich przeżyć, cierpienia oraz walki o prawdę. Prezentacja zdobyła I miejsce w kategorii szkół podstawowych w Ogólnopolskim Konkursie Historycznym dla młodzieży pod nazwą „Katyń 2024” zorganizowanym przez Stowarzyszenie Parafiada oraz Muzeum Katyńskie. Zaprezentowany film pokazał, że młode pokolenie pamięta o Zbrodni Katyńskiej oraz bierze udział w działaniach, które upowszechniają wiedzę o tych tragicznych wydarzeniach sprzed 85 lat. Autorka filmu nie mogła niestety pojawić się na spotkaniu, ale w jej imieniu podziękowania z rąk Przewodniczącego Rady Miejskiej w Żelechowie Michała Bogusza odebrała jej babcia Hanna Witek, która podzieliła się z zebranymi ciekawymi informacjami i dokumentami dotyczącymi postaci Władysława Deszczki.

Na zakończenie uczestnicy mogli obejrzeć wystawę pt. „Zbrodnia Katyńska 1940. Zagłada polskich elit” przygotowaną przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej Instytutu Pamięi Narodowej w Krakowie. Wystawa składa się z piętnastu paneli. Przedstawia genezę Zbrodni Katyńskiej: od sojuszu Stalina z Hitlerem zapisanego w pakcie Ribbentrop-Mołotow, przez sowiecką napaść na Polskę, osadzenie polskich oficerów w więzieniach i obozach NKWD, aż po decyzję Biura Politycznego Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) z 5 marca 1940 r. o ich rozstrzelaniu. Twórcy wystawy opisali sposób dokonania zbrodni, przedstawili historię poszukiwania zaginionych polskich oficerów, następnie odkrycia okrutnej prawdy o ich śmierci oraz walki z próbami jej ukrycia przez sowieckie władze.

